

Брисел, 25. март 2022. године

ЗАЈЕДНИЧКА ДЕКЛАРАЦИЈА

Заједнички консултативни одбор (ЗКО) је једно од тела настало на основу Споразума о стабилизацији и придруживању између Европске уније и Републике Србије. Овај одбор омогућава организацијама цивилног друштва (ОЦД) обеју страна да прате напредак Републике Србије на путу ка Европској унији, као и да усвајају препоруке које се дају на знање Влади Републике Србије и институцијама ЕУ. Заједнички консултативни одбор схвата појам цивилног друштва као појам који обухвата организације послодаваца, синдикате и друге економско, друштвене и грађанске интересе.

Заједнички консултативни одбор има 18 чланова, по девет са сваке стране, који представљају Европски економско-социјални комитет и цивилно друштво Републике Србије. У садашњем сазиву, Одбором заједно председавају **Лауренциу Плошчану** члан Европског економско-социјалног комитета и председник Удружења румунских предузетника у грађевинарству (*ARACO*) и потпредседник Опште уније румунских индустријалаца (*UGIR*), и **Бошко Савковић**, генерални секретар Уније послодаваца Србије.

Састанак је одржан у Бриселу у хибридном формату. ЗКО је разговарао о тренутном стању у односима ЕУ и Републике Србије и о приступним преговорима са ЕУ, о утицајима Заједничке декларације са 12. састанка ЗКО између Републике Србије и ЕУ у погледу предстојећих избора у Републици Србији, изгледима Републике Србије у вези са стратегијом Глобална капија ЕУ (*EU Global Gateway*), као и о прегледу ситуације владавине права у Републици Србији.

1. *О стању односа између ЕУ и Републике Србије и процесу приступања ЕУ*

- 1.1. ЗКО честита надлежним органима Републике Србије на отварању Кластера 4 о Зеленој агенди и одрживој повезаности¹. Поздравља амбицију Србије да отвори нове кластере на основу континуираног напретка у спровођењу реформи. ЗКО понавља своју подршку централној улози Кластера 1 - Основе (функционисање демократских институција, владавина права, економски критеријуми и реформа јавне управе), чији напредак утиче на све друге критеријуме и дефинише динамику преговора о приступању ЕУ. Ипак, ЗКО још једном наглашава, у складу са Декларацијом са 8. форума цивилног друштва Западног Балкана, одржаног у Скопљу 1. октобра 2021. године, да је без побољшања механизма праћења и процене нереално очекивати да ће било какве значајне промене или ревидирана методологија имати трансформативни ефекат². Надаље, новој методологији приступања ће бити тешко да постигне потпуну

¹ Кластер 4 се састоји од 4 преговарачка поглавља: Поглавље 14 – Транспортна политика, Поглавље 15 - Енергетика, Поглавље 21 – Трансевропске мреже и Поглавље 27 – Животна средина и климатске промене

² <https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/8th-western-balkans-civil-society-forum>

делотворност без недвосмисленог политичког опредељења и изражавања воље главних политичких актера у Србији и државама чланицама ЕУ. Суштина ЕУ интеграција лежи у строгом и бескомпромисном поштовању Основа.

- 1.2. У светлу недавне руске агресије на Украјину, ЗКО сматра да је од велике важности да се Србија убрзо усклади, не само са правним тековинама ЕУ, већ и са заједничком спољном и безбедносном политиком ЕУ. С тим у вези, похваљује Србију што се придружила осталим чланицама Уједињених нација са Западног Балкана у гласању за Резолуцију о агресији на Украјину и за Резолуцију о хуманитарним последицама агресије на Украјину.
- 1.3. ЗКО констатује усвајање Акта о промени Устава Републике Србије у делу о правосуђу који је Народна скупштина Републике Србије усвојила 9. фебруара 2022. године, а који је усвојен референдумом 16. јануара 2022. године. ЗКО истиче да се циљ јачања независности правосуђа може постићи само ако се ревизија спроведених закона врши уз пуно поштовање Уставног закона, у складу са препорукама Венецијанске комисије и у складу са европским стандардима. ЗКО позива надлежне органе Републике Србије да у потпуности поштују рокове за усвајање измена и допуна групе закона у области правосуђа на транспарентан и инклузиван начин, а који су неопходни за спровођење уставних измена.
- 1.4. ЗКО позива надлежне српске органе да наставе да се ангажују у дијалогу Београда и Приштине уз посредовање ЕУ, са циљем решавања свих отворених питања између две стране и постизања споразума који ће обезбедити стабилност региона и европски пут.
- 1.5. ЗКО поздравља текући рад на Заједничком регионалном тржишту између свих партнера са Западног Балкана, и позива на изградњу на примерима успешне сарадње, као што су пословна заједница Западног Балкана, Коморски инвестициони форум Западног Балкана (*WB6 CIF*)³ и иницијатива Зелени коридори. Наглашава, међутим, да Акциони план за Заједничко регионално тржиште захтева потпуно инклузивну регионалну сарадњу. Регионална сарадња ће допринети ублажавању глобалних криза, као и приближавању региона ЕУ. У том смислу, једна од кључних активности коју предводи *WB6 CIF*⁴ унутар ширег оквира у вези са подршком спровођења Економског и инвестиционог плана за Западни Балкана (*EIP*) је успостављање Програма развоја регионалних добављача, које су сви актери препознали као успешно и потврдили га у закључцима председавајућег на Самиту Западног Балкана у Берлину⁵. ЗКО истиче потребу да се узме у обзир не само економска већ и социјална димензија иницијативе.
- 1.6. ЗКО позива државе чланице ЕУ да наставе да подржавају политику проширења ЕУ. Штавише, позива садашње француско председавање Саветом Европске уније, као и предстојеће чешко и шведско председавање, да задрже приступање наших партнера са Западног Балкана високо на својим агендама, надовезујући се на постигнутом замаху и напретку. ЗКО поздравља одлуку о

³ Основан 2017. године са идејом да пружи регионални глас за више од 350.000 компанија у региону, WB CIF је иницијатива која окупља Привредну комору Србије као покретачку снагу заједно са привредним коморама Албаније, Косова*, Босне и Херцеговине, Северне Македоније и Црне Горе.

⁴ [Western Balkans 6 Chamber Investment Forum - WB6 CIF](#)

⁵ [Western Balkans Summit - CHAIR'S CONCLUSIONS \(bundesregierung.de\)](#)

одржавању редовних самита ЕУ-Западни Балкан и најаву следећег који ће се одржати у другој половини 2022. године, под чешким председавањем.

- 1.7. ЗКО похваљује Републику Србију што је европске интеграције задржала као један од главних стратешких циљева. Међутим, а нарочито након руске агресије на Украјину, понавља свој позив да се усвоји објективнија реторика и да се боље обавештава о предностима пута ка чланству у Европској унији наспрам алтернативним партнерствима са трећим земљама, којима често недостаје транспарентност и усклађеност са стандардима у области заштите животне средине, приватности и стандардима рада. ЗКО поново истиче значај борбе против лажних вести и лажних наратива који су осмишљени како би се поделили ЕУ и њени партнери, земље кандидати и потенцијални кандидати, и позива надлежне органе Републике Србије да дају свој допринос овом заједничком подухвату.
- 1.8. ЗКО истиче улогу организованог цивилног друштва и социјалних партнера у процесу приступања ЕУ и позива надлежне органе да их консултују и укључе у своје активности на јачању сарадње и видљивости ЕУ у Србији. ЗКО препознаје ОЦД и социјалне partnere као суштинске partnere Делегације ЕУ у Републици Србији и позива све partnere да појачају сарадњу и ближе координирају своје активности.
- 1.9. Упркос његовом трансформативном утицају, ЗКО сматра да деловању ЕУ у Републици Србији увелико недостаје видљивости и препоручује институцијама ЕУ да појачају напоре да своје деловање пропрате интензивном комуникацијском и медијском стратегијом.
- 1.10. ЗКО понавља свој захтев надлежним органима Републике Србије и Европској комисији да обезбеде да све релевантне информације о процесу приступања буду благовремено доступне јавности, чиме се омогућава грађанима Републике Србије, новинарима, независним стручњацима, браниоцима људских права, предузетницима, синдикатима и другим представницима цивилног друштва да учествују у демократском посматрању реформских процеса које води Влада.
- 1.11. ЗКО позива на транспарентнији и инклузивнији процес програмирања ИПА III. Потребан је нови приступ укључивању ОЦД у ово програмирање и може се ослањати на претходни СЕКО⁶ механизам (Секторска организација цивилног друштва).

2. О утицају Заједничке декларације са 12. састанка Заједничког консултативног одбора у погледу предстојећих избора у Србији

- 2.1. Пошто су председнички избори, ванредни парламентарни избори и локални избори за Град Београд и 12 градова и општина заказани за 3. април 2022. године, ЗКО наглашава да је опште поверење у изборне процесе од суштинског значаја за демократију и владавину права.
- 2.2. ЗКО стога позива надлежне органе Републике Србије да у потпуности примењују скуп 16 мера усмерених ка побољшању изборног окружења, који је идентификован током друге фазе

⁶ [Mechanism for CSO Involvement in IPA II Consultations Launched – TACSO](#)

међупартијског дијалога уз посредство Европског парламента⁷, као и све препоруке ОЕБС/ОДИХР-а⁸.

- 2.3. ЗКО препознаје да су домаће организације за посматрање избора пријавиле проблеме током уставног референдума одржаног 16. јануара 2022. године, као и неправилности током претходних локалних избора, и снажно позива надлежне органе Републике Србије, међународне посматраче и све укључене стране да учине све неопходне напоре да се избегну притисци на бираче и нерегуларности на дан избора.
- 2.4. ЗКО, такође, наглашава важност медијске етике и уравнотеженог приступа медијима за све политичке снаге, а са жаљењем констатује одсуство медијског плурализма и доминантну позицију у јавној сфери главне политичке странке у Влади, а посебно у јавним медијским сервисима са националном фреквенцијом.
- 2.5. ЗКО подсећа да су, од 2012. године сви парламентарни избори у Републици Србији, осим једних, били ванредни избори и изражава забринутост због последица које ова пракса може имати на аутономно функционисање и консолидацију демократских институција.
- 2.6. ЗКО констатује да ће опозиција учествовати на предстојећим изборима и охрабрује све политичке снаге да учествују и утру пут парламенту са више плурализма.
- 2.7. ЗКО подстиче надлежне органе Србије да прате препоруке Венецијанске комисије и да у будућности не мењају изборне законе годину дана пре избора.
- 2.8. ЗКО позива обе стране дијалога између Београда и Приштине уз посредство ЕУ да осигурају и омогуће гласачима да искористе своје право да гласају на свим изборима које Република Србија организује на територији Косова*.⁹
- 2.9. ЗКО изражава подршку грађанима Републике Србије, који су јасно ставили до знања да ће на њихов избор утицати предлози решења еколошких проблема, као што су све веће загађење изазвано коришћењем некавалитетног угља и других загађивача, као и све већи проблеми који се односе на управљање отпадом. Позива Републику Србију да настави са напорима за праведну транзицију ка одрживијем друштву, да заштити богати биодиверзитет земље и смањи штетне праксе. Штавише, када осмишљавају и спроводе политике за зелену транзицију, надлежни органи треба да обезбеде да нико не буде изостављен, кроз праве социјалне политике, узимајући у обзир осетљиве групе, домаћинства и потрошаче. ЗКО поздравља одлуку надлежних органа Републике Србије да размотре мишљења грађана о неким уговорима и дозволама за истраживање, јер спровођење пројеката које финансирају домаћи или међународни актери мора недвосмислено да буде условљено транспарентним и независним проценама њиховог утицаја на животну средину. Такође, ЗКО позива надлежне органе Републике Србије да поштују правне

⁷ [Measures to improve the conduct of the electoral process 18 Sept.pdf \(europa.eu\)](#)

⁸ [ODIHR final report on 2020 Serbia parliamentary elections | OSCE](#)

⁹ Ова ознака не доводи у питање ставове о статусу и у складу је са Резолуцијом СБ УН 1244/1999 и Мишљењем МСП-а о проглашењу независности Косова.

тековине и стандарде ЕУ при потписивању билатералних споразума са инвеститорима из држава чланица ЕУ и земаља ван ЕУ, нарочито у области јавних набавки, државне помоћи, економских, радних и социјалних права и заштите животне средине.

3. О изгледима Републике Србије у вези са Стратегијом Глобална капија ЕУ (EU Global Gateway)

- 3.1. ЗКО подржава стратегију „Глобална капија” која има за циљ да мобилише до 300 милијарди евра инвестиција широм света између 2021. и 2027. године, како би се подржао трајни глобални опоравак, узимајући у обзир потребе партнера и сопствене интересе ЕУ. У том смислу, а надовезујући се на Економски и инвестициони план за Западни Балкан, ЗКО позива европске институције да снажно узму у обзир Републику Србију и partnere са Западног Балкана у спровођењу стратегије, као региона од великог стратешког интереса за Европску унију.
- 3.2. ЗКО позива институције ЕУ да наставе да подржавају Републику Србију у изради амбициозног националног енергетског и климатског плана, као и у спровођењу Зелене агенде за Западни Балкан¹⁰.
- 3.3. ЗКО подсећа да је ЕУ примарни политички и економски партнер Републике Србије и њен највећи пружалац финансијске помоћи. ЗКО позива надлежне органе Републике Србије да на објективан начин користе актуелни наратив, како би јавно мњење било исправно информисано о свим предностима и перспективама европског пута.
- 3.4. ЗКО позива на опрез у вези са најављеним споразумом о слободној трговини између Републике Србије и Народне Републике Кине и инвестицијама и пројектима трећих земаља у Републици Србији уопште, и истиче потребу за већом транспарентношћу и темељним проценама кредита и инвестиција на свим нивоима. ЗКО, такође, упозорава да би све веће инвестиције из трећих земаља у Републици Србији могле да буде штетне за животну средину, због повољног третмана загађивача, посебно за неколико пројеката тешке индустрије кинеских и других компанија, као и да би могле да изазову непоправљиве проблеме у погледу радних, социјалних, еколошких питањима као и питањима у вези са људским правима.. ЗКО позива Владу Републике Србије да обавезе инвеститоре на примену Руководећих начела УН о бизнису и људским правима.
- 3.5. Препознајући осетљив положај Републике Србије и других партнера са Западног Балкана у односу на последице агресије у Украјини, ЗКО позива Европску комисију и земље чланице да истраже могућност проширивања мера и механизма који се тренутно израђују као одговор на могуће последице руске агресије на Украјину по земље чланице ЕУ, по Републику Србију и друге земље кандидате и потенцијалне кандидате, како би се ублажиле присутне последице недостатка гаса, енергетске кризе, нарушавања ланаца набавке сировина и других материјала, као и економске и социјалне последице кризе у Украјини.

¹⁰ SWD(2020) 223 final (COM(2020) 641 final) (6.10.2020) [Guidelines for the Implementation of the Green Agenda for the Western Balkans accompanying the Economic and Investment Plan for the Western Balkans](#)

4. О владавини права и стању демократије

- 4.1. ЗКО је сагласан са анализом специјалног извештаја Европског ревизорског суда¹¹ да и даље постоје фундаментални проблеми у делотворности подршке ЕУ владавини права на Западном Балкану током периода од 2014. до 2020. године, а кључни разлог је недовољна домаћа политичка воља да се покрену неопходне реформе. Подржава његове препоруке ЕУ да ојача механизам за промовисање реформи владавине права у процесу проширења.
- 4.2. ЗКО констатује успешан референдум о изменама и допунама Устава Србије о правосуђу и ишчекује процес израде и усвајања одговарајуће групе правосудних закона. С обзиром на то да Венецијанска комисија има сталне препоруке у вези са саставом Државног већа тужилаца, избором угледних правника у судске савете и буџетским и другим надлежностима ових органа, ове аспекте треба посебно пратити у процесу израде, како би се реформа адекватно завршила. ЗКО изражава жаљење што ове препоруке Венецијанске комисије нису уврштене у коначну верзију измена и допуна Устава, али подстиче Републику Србију да унапреди решења кроз нови законодавни оквир на инклузиван начин.
- 4.3. ЗКО са жаљењем констатује да најновији индекс перцепције корупције „Transparency International”-а открива да је Република Србија пала за два места и сада заузима 96. место¹². ЗКО, такође, подсећа да су светске листе слободе медија, односно „Светски индекс слободе медија” Репортера без граница¹³ и *Freedom House*¹⁴, навеле да је било мало или нимало напретка у слободи медија, као и да су независни медији и даље изложени притисцима и застрашивању. Простор за активности цивилног друштва у Републици Србији, Глобална мрежа организација цивилног друштва *CIVICUS*¹⁵ и даље класификује као опструисан, а те активности описује као „постојеће”, али „оштро оспораване од стране оних на власти”. ЗКО позива надлежне органе Републике Србије да одговоре на проблеме наведене у овим извештајима уз систематичну посвећеност и недвосмислену политичку одлучност.
- 4.4. ЗКО, такође, подсећа надлежне органе Републике Србије да је слобода мирног окупљања од суштинског значаја и да служи као средство за остваривање многих других права загарантованих Уставом Србије и међународним правом. Крај 2021. и почетак 2022. године обележила су бројна спонтана јавна окупљања у вези са еколошким питањима, а велики број грађана суочио се са прекршајним поступцима. Реакција институција није била у складу са начелом слободе мирног окупљања и Република Србија мора надаље да се уздржи од несразмерних ограничења.
- 4.5. ЗКО изражава забринутост због могућег кршења права грађана у вези са подацима и приватношћу у иницијативама као што је пројекат „Безбедан град” и позива надлежне органе

11 [Special Report 01/2022: EU support for the rule of law in the Western Balkans: despite efforts, fundamental problems persist \(europa.eu\)](#)

12 [2021 Corruption Perceptions Index - Explore... - Transparency.org](#)

13 <https://rsf.org/en/serbia>

14 <https://freedomhouse.org/country/serbia/freedom-world/2020>

15 [CIVICUS - Tracking conditions for citizen action](#)

да буду потпуно транспарентни у погледу броја уређаја, њиховог финансирања, локација и сврхе надзора.

- 4.6. ЗКО понавља свој позив надлежним органима републике Србије да у потпуности испуне своју одговорност и да обезбеде слободно и повољно окружење за рад цивилног друштва. ЗКО изражава забринутост због наратива поделе и таргетирања ОЦД које критички преиспитују рад надлежних органа Републике Србије. То укључује решавање нерешених питања (као што је афера „Списак”¹⁶) и обезбеђивање дужих временских рокова за учешће у консултацијама и свеобухватно информисање о појединим питањима. ЗКО изражава дубоку забринутост у вези са континуираним нападима и притисцима на браниоце људских права у Србији. Према Извештају о нападима на бранитеље људских права у Србији за 2021. годину¹⁷, у тој години регистрована су 73 напада и притиска. Ови напади су погоршани по интензитету и броју погођених грађана. ЗКО истиче потребу да надлежни органи спроведу делотворну истрагу у случајевима напада непознатих починилаца на шта указује привремена мера Европског суда за људска права у предмету Бојовић и други против Србије. Штавише, ЗКО је посебно забринут због чињенице да највиши државни званичници и даље учествују у клеветничким нападима на браниоце људских права.
- 4.7. Већину јавних расправа у 2021. години обележила је злоупотреба Владиних правила о одржавању јавних расправа, односно организовање расправе у минимално прописаном трајању, без јавног представљања и адекватних повратних информација о примљеним мишљењима цивилног друштва. Уопштено, ЗКО наглашава потребу да се обезбеди систематско спровођење захтева дефинисаних у законодавству Републике Србије у погледу јавних консултација. ЗКО изражава жаљење што није прихваћен предлог синдиката да у Савету за социјално предузетништво буду заступљени и представници синдиката и послодаваца, упркос њиховом учешћу у изради Закона о социјалном предузетништву.
- 4.8. ЗКО изражава жаљење и сматра и узнемирујућом недавну одлуку Адвокатске коморе Србије да покрене судски поступак против удружења грађана која ангажују адвокате ради пружања правне помоћи грађанима којима је потребна. Ово се може тумачити као ограничавање слободе удруживања цивилног друштва и активиста који су и сами правници и адвокати и посвећени су заштити људских права грађана и омогућавању приступа правди грађанима.
- 4.9. ЗКО подсећа на витални значај препознавања принципа достојанственог рада, заснованог на писаним уговорима, на безбедности као и на достојанственој и благовременој заради, као и правилног решавања питања тржишта рада у шта спада регулисање рада на даљину и неформалне економије. Борба против сиве економије треба да остане високо на листи приоритета. Из Закона о раду не треба извлачити ни један постојећи институт и тако га слабити, већ на трипартитној основи радити на јачању Закона о раду као најважнијег закона за област радних односа. ЗКО позива Републику Србију да настави са реформама у области рада, у складу

¹⁶ Тачка 4.2, Заједничка декларација са 11. састанка ЗКО ЕУ-Србија [Joint declaration - 11th meeting of the EU-Serbia Joint Consultative Committee \(JCC\) | European Economic and Social Committee \(europa.eu\)](#)

¹⁷ <https://en.yucom.org.rs/report-on-attacks-on-human-rights-defenders-in-serbia-for-2021/>

са начелима квалитета рада и живота¹⁸ и препорукама Програма достојанственог рада потписаног са МОП-ом. Позива Републику Србију да настави са реформама у области рада у складу са препорукама Програма достојанственог рада које је израдио МОП¹⁹.

- 4.10. ЗКО јасно позива на свеобухватан надзор и пуну примену Закона о јавним предузећима, посебно у погледу именовања вршилаца дужности директора у државним предузећима.
- 4.11. Чланови ЗКО понављају уверење да је од виталног значаја рано укључивање социјалних партнера у израду закона са ресорним министарствима и омогућавање квалитетније расправе у оквиру Социјално-економског савета (СЕС). Како национална Стратегија запошљавања за период 2021 – 2026. године није предвидела никакве мере за јачање капацитета социјалних партнера, као ни самог СЕС-а, ЗКО сматра важним да предлози закона буду предмет расправе СЕС-а и да препоруке и мишљења СЕС-а буду укључени када се ови предлози подносе Народној скупштини. ЗКО још једном понавља потребу да надлежни органи Републике Србије воде истински социјални дијалог у оквиру СЕС-а, као и да консултују Национални конвент о ЕУ и друге релевантне платформе цивилног друштва на свеобухватнији и систематичнији начин, у свим фазама и у свим релевантним поглављима преговора о приступању ЕУ.
- 4.12. ЗКО срдечно поздравља усвајање Закона о социјалном предузетништву којим се дефинише појам социјалне економије и услови за стицање статуса социјалног предузећа, као предуслов за добијање финансијске подршке од државе, општина и других потенцијалних финансијера.
- 4.13. ЗКО срдечно поздравља усвајање Стратегије деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период од 2022. до 2026. године, и позива надлежне органе Републике Србије на њено потпуно спровођење.
- 4.14. ЗКО понавља свој позив надлежним органима Републике Србије да хитно предузму неопходне мере за спровођење закона и прописа за заштиту права страних радника, укључујући и упућене раднике, који раде у страним компанијама основаним у Републици Србији, у складу са конвенцијама МОП-а, као и важећим домаћим прописима, уз снажно укључивање социјалних партнера у њихово спровођење и праћење.
- 4.15. ЗКО позива надлежне органе Републике Србије да преокрену тренд мера штедње у социјалним политикама након 2014. године. У последњих 8 година смањена је јавна потрошња у здравству, образовању и социјалној заштити, због чега су протести у овим секторима били присутни, а повећана је јавна потрошња у сектору одбране, војске и полиције. Број грађана Републике Србије у апсолутном сиромаштву је око 450.000, док је број оних који су у ризику од сиромаштва око 1,5 милиона. Комитет Уједињених нација за економска, социјална и културна права је, због тога, препоручио Републици Србији да се укину мере штедње, да се ниво јавних услуга и социјалних давања врати на ниво на ком је био кризе и ефикасно функционисање државних институција, да прогресивније и социјално праведне фискалне политике буду

18

[Key components of sustainable quality work during and after recovery | European Economic and Social Committee \(europa.eu\)](#)

19

[About the ILO in Serbia](#)

уведене, требало би повећати ниво буџетских издвајања за услуге запошљавања, социјалне заштите, социјалног становања, здравства, образовања и других области које се односе на права из Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима.

ЗКО налаже својим ко-председавајућима да ову Заједничку декларацију проследи Савету за стабилизацију и придруживање ЕУ-Србија, Парламентарном одбору ЕУ-Србија за стабилизацију и придруживање (*SAPC*), Европској служби за спољне послове (*EEAS*), Европској комисији и Влади Републике Србије и свим надлежним министарствима.

У складу са Пословником ЗКО ЕУ-Србија, ова Заједничка декларација је усвојена једногласно.

Следећи састанак ЗКО биће одржан у Београду у другој половини 2022. године. Као што је договорено на претходним састанцима, процена повољног окружења за цивилно друштво и испуњење политичких критеријума за приступање ЕУ из Копенхагена стални су део дневног реда састанка ЗКО.